

Dofinansowane przez
Unię Europejską

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRYZNANIE POMOCY realizowanego w 2025 r.

w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
dla interwencji I.10.1.1

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)
w **obszarze D** w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru

Spis treści

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów	3
1. Słownik pojęć.....	3
2. Wykaz skrótów	4
§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy.....	7
§ 3. Warunki przyznania pomocy	7
Wysokość i zakres pomocy.....	11
Koszty podlegające dofinansowaniu.....	11
Ocena racjonalności kosztów	12
Zasady wypłaty zaliczki.....	12
Przesłanki odmowy przyznania pomocy.....	13
§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji.....	13
§ 5. Procedura przyznawania pomocy	15
§ 6. Zawarcie umowy.....	19
§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność.....	20
§ 8. Następcą prawnym Beneficjenta/nabywcą gospodarstwa.....	21
§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy	23
1. Akty prawne Unii Europejskiej.....	23
2. Akty prawne krajowe	24
3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	25
Załączniki do Regulaminu	26

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

beneficjent – każdy z rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy któremu przyznano pomoc w ramach grupy rolników;

data pewna – czynność prawna polegająca na umieszczeniu na dokumencie np. umowie dzierżawy, jakiegokolwiek wzmianki przez organ państwowy, organy i jednostki samorządu terytorialnego albo przez notariusza; dokument ten będzie miał datę pewną od daty zamieszczenia na nim ww. wzmianki;

dokumenty potwierdzające transakcje – faktura i faktura VAT RR, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, z potwierdzeniem uregulowania należności, wydruk paragonu fiskalnego kas rejestrujących, rachunek, o którym mowa w rozdziale 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wraz z potwierdzeniem przelewu ogólnej sumy należności na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, umowa sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu umówionej kwoty na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;

działalność rolnicza – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;

dzień przyznania pomocy – dzień zawarcia umowy;

gospodarstwo – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115, przy czym do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;

grupa rolników – grupa rolników w rozumieniu wytycznych podstawowych, zawiązana przez co najmniej trzech rolników będących osobami fizycznymi, którzy ubiegają się wspólnie o pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz ich gospodarstw, zamiennie stosowany zwrot „osoby wspólnie wnioskujące”/ „rolnicy wspólnie ubiegający się”;

klaster – zgrupowanie różnych podmiotów, w tym gospodarstw, przedsiębiorstw i instytucji (np. doradczych), współpracujących ze sobą na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej, której okres obowiązywania nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy; umowa powinna wskazywać w szczególności: cel i zadania, zasady współpracy, zakres działalności, skład klastra, którego członkiem jest wnioskodawca; celem założenia klastra może być stymulowanie działalności gospodarczej/innovacyjnej, skutecznego transferu wiedzy, tworzenia sieci i rozpowszechniania informacji między przedsiębiorstwami w klastrze, a także współpraca nakierowana na dążenie do rozwiązania konkretnych problemów (współpraca nauki i praktyki);

kontrola na miejscu – kontrola, o której mowa w pkt. 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR;

narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa – samoliczący skoroszyt MS Excel, który służy do zarządzania gospodarstwem rolnym, dostępny na stronie internetowej Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego;

numer EP – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865, z późn. zm.);

odtworzeniowy charakter inwestycji – zastąpienie rzeczy ruchomej (np. maszyny, urządzenia, wyposażenia) lub ich części nową rzeczą ruchomą, bez zwiększania zdolności produkcyjnych o co najmniej 25% lub bez gruntownej zmiany charakteru produkcji czy zastosowanej technologii;

płatność końcowa – płatność dokonywana na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;

Polski FADN/ FSDN – System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonujący w ramach sieci zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN) /sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN);

produkcja ekologiczna – produkcja ekologiczna o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848, potwierdzona ważnym certyfikatem;

produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;

przedstawiciel grupy – członek grupy rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników, wyznaczony do reprezentowania przed ARiMR tej grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań tj. zawarcia umowy o przyznaniu pomocy w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla przedstawiciela grupy (zobowiązania właściwe dla przedstawiciela grupy są wskazane w umowie zawartej pomiędzy członkami grupy);

przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – wartość sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;

Regulamin – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rok wyjściowy – rok kalendarzowy, w którym jest składany wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku:
- wniosku następcy prawnego beneficjenta – rok wyjściowy określony w biznesplanie pierwotnego beneficjenta,
- wniosku nabywcy całości albo części gospodarstwa beneficjenta – rok, w którym składany jest wniosek nabywcy;

rok docelowy – rok kalendarzowy, w którym jest składany wniosek o płatność końcową;

rolnik – rolnik, o którym mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 93 ust. 1 ustawy PS WPR;

użytek rolny – użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy PS WPR;

użytkowanie wieczyste – prawo rzeczowe, o którym mowa w Tytule II Kodeksu Cywilnego, polegające na prawie osób fizycznych i prawnych do użytkowania (wieczystego) gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa a położonych w granicach administracyjnych miast oraz gruntów Skarbu Państwa położonych poza tymi granicami, lecz włączonych do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazanych do realizacji zadań jego gospodarki, a także gruntów stanowiących własność JST lub ich związków;

wniosek o przyznanie pomocy – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 16 ustawy PS WPR;

wniosek o płatność – wniosek o płatność, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy PS WPR;

wnioskodawca – każdy z rolników będących osobą fizyczną, wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników;

wpływ brutto – wartość przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, obejmująca podatek od towarów i usług (VAT), za którą uregulowano należność w formie zapłaty gotówką lub przelewem na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;

zaliczka – zaliczka, o której mowa w art. 97 ust. 2 ustawy PS WPR;

zwierzęta gospodarskie – zwierzęta zaliczane do zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36 [z późn. zm.](#)).

2. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

GVA – wzrost wartości dodanej brutto;

I.6.2 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych w ramach PS WPR;

I.6.4 – Interwencja w sektorze pszczelarskim – ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej w ramach PS WPR;

I.10.1.1 – interwencja Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w ramach PS WPR;

I.10.5 – interwencja Rozwój małych gospodarstw w ramach PS WPR;

JST – jednostka samorządu terytorialnego;

Kc – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 z późn. zm.);

Kpa – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);

KPO A 1.4.1 - Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy;

KSH – ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.);

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

obszar A – obszar w ramach I.10.1.1 A w którym wspierane są operacje dotyczące rozwiązań rolnictwa precyzyjnego w budynkach lub budowlach służących produkcji zwierzęcej;

obszar B – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące produkcji ekologicznej;

obszar C – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa oraz lepszego przygotowania do sprzedaży (w tym bezpośredniej);

obszar D – obszar w ramach I.10.1.1, w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru;

OZC – okres związania celem tj. okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

PUE – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie 2021/2116 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);

rozporządzenie 2022/127 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);

rozporządzenie 2024/1143 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012;

UR – użytki rolne;

ustawa o ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363 [z późn. zm.](#));

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) [z późn. zm.](#);

ustawa o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw – ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1145);

ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703 z późn. zm.);

ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1502);

ustawa o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu – ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1318);

ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1228);

ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163 z późn. zm.);

ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815);

ustawa o środkach ochrony roślin – ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. 2024 r. poz. 630 z późn. zm.);

ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych – ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454 z późn. zm.);

ustawa PPSA – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026~~4~~ r. poz. ~~143 935~~, z późn. zm.);

ustawa Prawo spółdzielcze – ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2024 r. poz. 593);

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);

WOP – wniosek o płatność;

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach I.10.1.1 – obszar D, w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze WOPP.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Zmiana Regulaminu w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej, w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
 - 1) w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy nie złożono żadnego WOPP lub
 - 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - 3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obciążone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
 - 1) stoi na straży praworządności;
 - 2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
 - 3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
 - 4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.

§ 3. Warunki przyznania pomocy

1. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który dla obszaru D wynosi **248 460 243 zł**.
2. O przyznanie pomocy będzie mogła ubiegać się grupa co najmniej trzech rolników będących osobami fizycznymi, jeżeli każdy z nich spełnia warunki podmiotowe:

- 1) prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w jego gospodarstwie w wysokości co najmniej 75 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych;
- 2) w dniu złożenia WOPP ma ukończone 18 lat;
- 3) posiada numer EP,
oraz jeżeli zawarli między sobą na piśmie, umowę, na wzorze udostępnionym przez ARiMR stanowiącym Załącznik nr 6 do Regulaminu, której czas trwania nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia WOPP, zwaną „umową grupy rolników”.
3. Na potrzeby ustalenia przychodu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 uwzględnia się wyłącznie wpływy brutto ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, uzyskane w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP.
4. Wpływy brutto, o których mowa w ust. 3 muszą być udokumentowane dokumentami potwierdzającymi transakcje lub informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jest to katalog zamknięty.
5. Umowa grupy rolników w szczególności:
 - 1) wskazuje przedstawiciela grupy, który jest wyłaniany spośród grupy rolników;
 - 2) określa jego zakres praw, obowiązków i umocowanie do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy, jej przyznaniem i wypłatą pomocy;
 - 3) upoważnia przedstawiciela grupy do prowadzenia korespondencji z ARiMR w zakresie przyznania i wypłaty pomocy oraz w okresie związania celem;
 - 4) ustala zasady wspólnego używania przedmiotu operacji,
 - 5) określa zakres prac wykonywanych przez każdą z osób, w tym określa procentowy udział wykorzystania każdego z przedmiotów operacji;
 - 6) określać potrzeby gospodarstw tych osób;
 - 7) zawiera numer rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej na który ARiMR dokona wypłaty pomocy, w tym zaliczki (jeśli dotyczy);
 - 8) określa zasady zapłaty i sposób rozliczenia wypłaconej pomocy, w tym zaliczki pomiędzy członkami grupy rolników.
6. Pomoc przyznaje się, jeżeli każdy z rolników jest posiadaczem gospodarstwa o powierzchni UR nie większej niż 300 ha, a wielkość ekonomiczna takiego gospodarstwa w roku wyjściowym wynosi co najmniej 25 tys. euro i nie więcej niż 250 tys. euro.
7. Ustalając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa będącego w posiadaniu każdego z rolników, uwzględnia się UR wchodzące w skład danego gospodarstwa w dniu złożenia WOPP w szczególności będące przedmiotem:
 - 1) własności;
 - 2) użytkowania wieczystego;
 - 3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST;
 - 4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP;
 - 5) dzierżawy krótkoterminowej albo użytkowania krótkoterminowego – dotyczy dzierżawy albo użytkowania działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy lub jego małżonkowi (w przypadku wspólnego prowadzenia gospodarstwa) przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową lub podstawowe wsparcie dochodów);

- 6) użytkowania w ramach wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.
8. UR identyfikuje się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych według stanu na dzień złożenia WOPP.
9. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro. Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji opracowanych zgodnie ze standardami Unii Europejskiej. W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce.
10. W przypadku gdy grunty uwzględnione przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa są położone w różnych okręgach Polskiego FADN/ FSDN, ustalając wielkość ekonomiczną tego gospodarstwa bierze się pod uwagę współczynniki standardowej produkcji obliczone dla tego z okręgów, w którym jest położona największa część tych gruntów.
11. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa jak i wielkości produkcji prowadzonej w gospodarstwie w roku wyjściowym bierze się pod uwagę:
 - 1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średnioroczny;
 - 2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.
12. Pomoc przyznaje się w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw poprzez:
 - 1) racjonalizację technologii produkcji lub
 - 2) wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub
 - 3) zmianę profilu produkcji, lub
 - 4) poprawę jakości produkcji, lub
 - 5) zwiększenie wartości dodanej produktu.

Jest to katalog zamknięty. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa w roku docelowym można wykazać w dokumentacji aplikacyjnej jako wynik realizowanej operacji w sytuacji w której miałyby to jednocześnie związek ze zmianą profilu produkcji lub wprowadzeniem nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji. Zwiększenie obsady zwierząt można wykazać jeśli jest to wynikiem realizowanej operacji. Powiększenie powierzchni UR gospodarstwa do powierzchni gruntu odpowiadającej rozmiarem areałowi wskazanemu w dokumentacji aplikacyjnej oraz zwiększenie obsady zwierząt musi nastąpić najpóźniej do dnia złożenia WOP końcową. Zwiększenie areału należy udokumentować w sposób określony w ust. 7. W przypadku dokumentowania ww. faktu w sposób określony w ust. 7 pkt 5, przyznanie jednolitej płatności obszarowej wnioskodawcy lub jego małżonkowi na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowego wsparcia dochodów w ramach PS WPR do tych gruntów musi nastąpić do dnia złożenia ww. WOP.

13. Pomoc przyznaje się każdemu rolnikowi będącemu członkiem grupy rolników, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez każdego z nich przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność wszystkich członków grupy, uwzględniającym zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób dla okresu docelowego, przy czym:
 - 1) rolnicy wspólnie ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników mogą ubiegać się o pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz ich odrębnych gospodarstw (w szczególności kluczowe składniki tych gospodarstw nie mogą stanowić współwłasności co najmniej dwojga z rolników ubiegających się o pomoc w ramach tej grupy, itp.);
 - 2) wszyscy członkowie grupy będą korzystać z danego przedmiotu operacji zgodnie z warunkami określonymi w pisemnej umowie grupy rolników a dokumentowanie wykorzystania przedmiotu operacji będzie obligatoryjnie prowadzone przez wszystkich członków grupy;
 - 3) pomoc jest wypłacana w wysokości określonej umową na wskazany w umowie rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany w

umowie grupy rolników i rozdysponowywana zgodnie z zasadami określonymi w tej umowie. W przypadku grupy rolników właścicielami rachunku bankowego nie muszą być wszyscy beneficjenci wspólnie wnioskujący o pomoc. Rachunek bankowy musi należeć do co najmniej jednego z członków grupy.

14. Pomoc przyznaje się na operację, która:
 - 1) przyczyni się do poprawy konkurencyjności gospodarstwa rolnego i jego zorientowania na rynek w wyniku jego restrukturyzacji, przez którą rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności, dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa; restrukturyzacja ma być oparta o orientację rynkową;
 - 2) najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust. 12;
 - 3) obejmuje wyłącznie inwestycje (materialne lub niematerialne) związane bezpośrednio z obszarem D;
 - 4) dotyczy produkcji nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
 - 5) dotyczy produkcji w zakresie zwierząt gospodarskich, w przypadku operacji związanej z produkcją zwierzęcą;
 - 6) przewiduje zastosowanie dostępnych na rynku technologii, które zapewnią ograniczenie szkodliwego wpływu rolnictwa na środowisko, energooszczędnych lub niskoemisyjnych, w przypadku możliwości ich racjonalnego zastosowania;
 - 7) nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
 - 8) jest w sposób racjonalny dostosowana do zasobów danego gospodarstwa oraz planowanej koncepcji zmian w tym gospodarstwie.
15. Jeżeli operacja dotyczy produkcji ekologicznej prowadzonej w gospodarstwie oraz w przypadku gdy jednocześnie:
 - 1) w dniu złożenia WOPP co najmniej 80% powierzchni UR gospodarstwa są objęte systemem rolnictwa ekologicznego lub co najmniej 50% powierzchni UR i cała produkcja zwierzęca, której dotyczy operacja, są objęte systemem rolnictwa ekologicznego;
 - 2) rolnik prowadzi działalność rolniczą, z której rolnik uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie metodami ekologicznymi w wysokości co najmniej 45 tys. zł.,
- nie można otrzymać wsparcia w obszarze D (oraz w obszarach A i C).
16. Nie wspiera się gospodarstw w zakresie:
 - 1) chowu drobiu, chyba że produkcji ta jest ekologiczna;
 - 2) hodowli zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego.
17. Pomoc przyznaje się, jeżeli inwestycja objęta operacją:
 - 1) ma bezpośredni związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie;
 - 2) spełnia wymagania określone przepisami prawa mającymi do niej zastosowanie;
 - 3) jest kompletna i zdalna do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania.
18. Nie są wspierane inwestycje które mają charakter odtworzeniowy.
19. Pomoc przyznaje się na operacje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia WOPP. Zakres operacji określa wnioskodawca w zestawieniu rzeczowo- finansowym operacji we WOPP. Termin rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji został określony w § 3 ust. 6 umowy.
20. Pomoc może zostać przyznana w obszarze D beneficjentowi I.10.5 jeśli ubiega się o nią po zrealizowaniu biznesplanu w ramach I.10.5 co zostało potwierdzone przez ARiMR.
21. ~~Skreślony W przypadku rolników będących członkami organizacji producentów rolnych realizującej Program Operacyjny wspierany ze środków Unii Europejskiej w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115, nie przyznaje się pomocy na działania/inwestycje realizowane w ramach tego Programu Operacyjnego.~~

22. W przypadku gdy wnioskodawca i gospodarstwo będące w jego posiadaniu spełniają warunki przyznania pomocy zarówno w ramach I.10.1.1 jak i innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, ARiMR nie przyznaje pomocy na inwestycje, które mogą być realizowane w ramach innych interwencji PS WPR przewidujących wsparcie w formie dotacji albo A 1.4.1 KPO, jeżeli w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy w I.10.1.1 został ogłoszony albo trwa nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach ww. interwencji PS WPR albo A 1.4.1 KPO, chyba że te inwestycje stanowią integralny element inwestycji realizowanej w ramach I.10.1.1 obszar D.

Wysokość i zakres pomocy

23. Pomoc przyznaje się:
- 1) w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;
 - 2) w wysokości nieprzekraczającej maksymalnej wysokości pomocy i maksymalnego dopuszczalnego poziomu pomocy;
 - 3) na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł.
24. Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w obszarze D wynosi 300 tys. zł.
25. W przypadku ubiegania się o pomoc w więcej niż jednym obszarze I.10.1.1 limity nie łączą się co oznacza, że w okresie realizacji PS WPR na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w ramach tej interwencji nie można przyznać i wypłacić więcej niż 1 mln. 300 tys. zł, przy czym:
- 1) 1 mln. zł łącznie na inwestycje:
 - a) możliwe do zrealizowania w obszarze B polegające na:
 - budowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych obiektów) lub
 - zapewnieniu wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań, lub
 - budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania
 - oraz
 - b) polegające na budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania w obszarze C;
 - 2) 300 tys. zł łącznie na pozostałe inwestycje, inne niż wymienione w pkt. 1, możliwe do zrealizowania w obszarach A-D
 - przy czym ustalając limit uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych w obszarach A-D, w tym zrealizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących w obszarze D i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych w obszarach A-D, w tym operacji realizowanych w obszarze D przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.
26. Maksymalny dopuszczalny poziom pomocy wynosi 65% kosztów kwalifikowalnych jeżeli każdy rolnik z grupy rolników ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat) w dniu złożenia WOPP, w pozostałych przypadkach - 45% kosztów kwalifikowalnych.
27. Pomoc przyznaje się na operację realizowaną w jednym etapie.
28. Maksymalny okres realizacji operacji wynosi 24 miesiące od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

Koszty podlegające dofinansowaniu

29. Pomoc w obszarze D przyznaje się na operację, która:
- 1) obejmuje inwestycje polegające na zakupie samojezdnych lub przyczepianych maszyn służących do zbioru ziemiopłodów wytwarzanych w gospodarstwie;

- 2) jest dostosowana do zasobów gospodarstw wszystkich rolników wspólnie ubiegających się o pomoc, adekwatna do panujących w nich warunków gospodarowania, z uwzględnieniem rodzaju produkcji i potrzeb indywidualnego gospodarstwa członka grupy.
30. Do wsparcia kwalifikują się również koszty transportu do miejsca realizacji operacji maszyn objętych operacją, a także koszty ich montażu.
31. Za koszty niekwalifikowalne uznaje się w szczególności:
- 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy;
 - 2) koszty ogólne;
 - 3) koszty leasingu, w tym zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
 - 4) koszty zakupu maszyn służących wyłącznie do transportu lub załadunku;
 - 5) koszty zakupu samochodów osobowych;
 - 6) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
 - 7) podatek od wartości dodanej (VAT);
 - 8) koszty sporządzenia WOPP i WOP;
 - 9) koszty amortyzacji;
 - 10) koszty ubezpieczeń.

Ocena racjonalności kosztów

32. Pomoc przyznaje się na operację/ inwestycję uzasadnioną pod względem racjonalności inwestycji/ kosztów zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów.

Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:

- 1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/ inwestycji, czyli w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji;
- 2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
 - a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
 - b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
 - c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
 - d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji, wykazują możliwość zbytu produkcji w przypadku wzrostu mocy produkcyjnych;
- 3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/ szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe, lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych.

Zasady wypłaty zaliczki

33. Na realizację operacji może być wypłacona zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy jeżeli wnioskodawca wystąpił o przyznanie i wypłatę zaliczki na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie zabezpieczenia zaliczki w formie weksla niezapłaconego (in blanco). Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa.

34. Ustanowienie zabezpieczenia zaliczki jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy.

35. Zaliczka jest przekazywana jednorazowo w terminie i wysokości określonej w umowie.

36. Zaliczka jest przekazywana na jeden rachunek bankowy albo na jeden rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany w umowie pod warunkiem, że każdy członek grupy rolników wnioskuje o jej przyznanie i wypłatę na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy i dopełni związanych z tym formalności o których mowa w ust. 33. Właścicielami rachunku bankowego do wypłaty zaliczki nie muszą być wszyscy beneficjenci wspólnie wnioskujący o pomoc. Rachunek bankowy musi należeć co najmniej do jednego z członków grupy.

37. Rozliczanie zaliczki odbywa się zgodnie z postanowieniami umowy, na zasadach określonych we WOPP.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

38. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli w stosunku do co najmniej jednego rolnika będącego członkiem grupy rolników zaistniały następujące przesłanki odmowy przyznania pomocy:
- 1) nie są spełnione warunki przyznania pomocy, o których mowa w niniejszym Regulaminie.
 - 2) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
 - 3) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
 - 4) jest objęty środkami sankcyjnymi lub jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 poz. 514);
 - 5) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.
39. Odmawia się przyznania pomocy, jeżeli operacja uzyskała mniej niż 4 punkty w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
40. Na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy skład grupy rolników nie może ulec zmianie. W przypadku wystąpienia jednego z członków grupy, jego śmierci albo innego zdarzenia prawnego powodującego brak możliwości realizacji operacji w składzie grupy ustalonym w umowie grupy rolników, ARiMR odmawia przyznania pomocy wszystkim członkom z grupy rolników. W przypadku śmierci przedstawiciela grupy, ARiMR informuje pozostałych członków grupy o odmowie przyznania pomocy za pośrednictwem placówki pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, z późn. zm.) lub placówki podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo za pośrednictwem adresu do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 z późn. zm.).

§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:
 - 1) cele interwencji;
 - 2) informacje na temat przynależności do grupy rolników;
 - 3) dane identyfikacyjne wnioskodawcy, również dane identyfikacyjne małżonka wnioskodawcy (jeśli dotyczy);
 - 4) dane dotyczące lokalizacji operacji;
 - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
 - 6) informacje dotyczące gospodarstwa w roku wyjściowym i roku docelowym w związku z planowaną realizacją operacji, potwierdzenie spełniania kryteriów dostępu oraz kryteriów wyboru operacji w formie wypełnionych zakładki biznesplanu;
 - 7) informację o planowanym terminie zakończenia operacji;
 - 8) informację o wysokości wnioskowanej kwoty pomocy;
 - 9) informację o kwocie zaliczki i numerze rachunku, na który ma zostać przekazana – jeżeli grupa rolników ubiega się o zaliczkę;
 - 10) oświadczenia, zgody i zobowiązania wnioskodawcy;
 - 11) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu);
 - 12) informację o korespondencji elektronicznej.

2. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępnia instrukcję wypełnienia WOPP oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
3. WOPP składa się w terminie od dnia **20.11.2025 r.** do dnia **19.12.2025 r.** z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru wniosków o przyznanie pomocy z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części.
4. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy lub w sprawie o wypłatę pomocy w przypadku obszaru D:
 - 1) wszelkie czynności dotyczące tego postępowania oraz zawarcie umowy są dokonywane przez wyznaczonego przedstawiciela grupy;
 - 2) składany jest jeden wspólny wniosek wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR tj. za pomocą PUE za pośrednictwem przedstawiciela grupy, który loguje się na PUE swoimi danymi logowania o których mowa w ust. 9 i po wypełnieniu WOPP przekazuje uzupełniony wniosek grupy rolników do ARiMR;
 - 3) przedstawiciel grupy podaje informacje o których mowa w ust. 1 w imieniu grupy, w tym dla każdego z członków grupy;
 - 4) wymiana korespondencji następuje między ARiMR a przedstawicielem tej grupy, z zastrzeżeniem w § 3 ust. 40.
5. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie, w jakiej został złożony WOPP.
6. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy, w ramach danego obszaru, można złożyć tylko jeden WOPP, dotyczy to również składania wniosku jako jeden z członków grupy rolników. PUE blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP. W przypadku wycofania WOPP, przedstawiciel grupy może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru.
7. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
8. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP (przedstawiciela grupy).
9. Uwierzytelnienie w PUE następuje za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).
10. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
11. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
 - 1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo
 - 2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
12. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, z późn. zm.) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie

Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 202~~6~~⁴ r. poz. ~~31045-z późn.-zm.~~).

13. W przypadku jeśli dokumenty załączane do WOPP są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR tłumaczenia danych dokumentów na język polski, dokonane przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz, czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).
14. Przedstawicielowi grupy po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania, jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma, oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
15. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez przedstawiciela grupy i doręczania mu pism, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE, z zastrzeżeniem ust. 12.
16. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 14.
17. Za datę doręczenia wnioskodawcy pisma poprzez PUE uznaje się dzień:
 - 1) potwierdzenia odczytania pisma przez przedstawiciela grupy w PUE, z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia;
 - 2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli przedstawiciel grupy nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
18. W przypadku ustanowienia pełnomocnika, wystawiane przez PUE potwierdzenia, a także zawiadomienia otrzymuje pełnomocnik za pomocą tego systemu.
19. Udzielenie pełnomocnictwa jest dokonywane za pomocą PUE.
20. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust. 15.
21. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi przedstawiciel grupy.
22. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP.
23. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast przedstawiciel grupy chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
24. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez przedstawiciela grupy w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) z wyłączeniem biznesplanu. Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
25. Wnioskodawca za pośrednictwem przedstawiciela grupy informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych w WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5. Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę za pośrednictwem przedstawiciela grupy, podając

- przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc.
2. WOPP po jego złożeniu poddawany jest ocenie, w trakcie której ARiMR:
 - 1) dokonuje wstępnej oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy, przy czym ocena ta przeprowadzana jest z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie, o których mowa w § 4 ust. 24 i nie obejmuje wezwań, o których mowa w ust. 4 i 8;
 - 2) dokonuje ustalenia wstępnej kolejności przysługiwania pomocy na podstawie oceny, o której mowa w pkt. 1;
 - 3) dokonuje wstępnego ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
 - 4) weryfikuje, czy ze wstępnej oceny merytorycznej WOPP, o której mowa w pkt. 1, wynika, że operacja:
 - a) nie uzyskała minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – ARiMR niezwłocznie informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, bez przeprowadzania dalszej oceny tego wniosku,
 - b) uzyskała minimalną liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru, wtedy ARiMR:
 - może wstrzymać się z przeprowadzeniem oceny tego wniosku do momentu ustalenia, że dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,
 - w przypadku stwierdzenia faktycznego wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny tego wniosku;
 - 5) dokonuje oceny formalnej WOPP;
 - 6) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
 - 7) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji;
 - 8) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji;
 - 9) ustala przysługującą kwotę pomocy oraz zaliczki, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
 - 10) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na nabór;
 - 11) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).
 3. W trakcie oceny formalnej weryfikacji podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
 4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
 5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych w WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
 6. W przypadku nieusunięcia w WOPP, w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
 - 1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełnienia przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
 - 2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
 7. W przypadku, gdy usunięcie braków wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w ust. 4, w terminie określonym w wezwaniu, stanowiących braki, których usunięcie jest zależne od innych organów administracji, w szczególności w związku z oczekiwaniem na wydanie decyzji, pozwoleń

lub innych dokumentów, jest niemożliwe, wnioskodawca może, przed upływem tego terminu poinformować Agencję o zaistnieniu takich okoliczności. W takim przypadku, w trakcie oceny merytorycznej Agencja ponownie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków, wyznaczając nowy termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z zastrzeżeniem, że ponowne wezwanie nie może zostać wystosowane wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia zakończenia terminu wskazanego w pierwotnym wezwaniu wydanym w ramach oceny formalnej.

8. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę.
9. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
10. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
11. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 8, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania.
12. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE za pośrednictwem przedstawiciela grupy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli:
 - 1) wniósł on prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez winy wnioskodawcy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. ARiMR przesyła przedstawicielowi grupy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt 1.
14. W przypadku, gdy przedstawiciel grupy wnieśli prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy z powodu nieusunięcia przez wnioskodawcę braków formalnych we WOPP w wyznaczonym terminie (jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy) i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP.
15. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, o którym mowa w ust. 8 może on w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wniosek o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.
16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/ szacunkowych kosztów operacji.
17. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
18. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
 - 1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
 - 2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony - wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.

19. W przypadku, gdy usunięcie braków, o którym mowa w ust. 4 lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 8, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust. 15, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień, poprawek lub wyjaśnień.
20. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
21. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryterium rozstrzygającym określonym w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
22. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych w WOPP oraz załączonych do niego dokumentach, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 24 lub wezwań, o których mowa w ust. 4 i 8, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp.
23. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we WOPP i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 22, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
24. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.
25. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiekują złożone wnioski o przyznanie pomocy, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.
26. W przypadku, gdy w wyniku rozpatrzenia WOPP wymaga on poprawienia w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki lub WOPP wymaga usunięcia wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR, ARiMR przed zawarciem umowy wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP w powyższym zakresie w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, pod rygorem odmowy zawarcia umowy.
27. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy za pośrednictwem przedstawiciela grupy o wyniku oceny jego wniosku:
 - 1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
 - 2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
 - 3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
28. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian we WOPP.
29. W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
30. Bez uszczerbku dla możliwości wynikającej z art. 54 § 3 ustawy PPSA, ARiMR może w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania skargi, o której mowa w ust. 29, uchylić odmowę przyznania pomocy, informując o tym wnioskodawcę, jeśli stwierdzi jej niezgodność z ustawą PS WPR, wytycznymi MRiRW lub Regulaminem.

31. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I. 10.1.1 obszar D określone w wytycznych w zakresie podziału środków EFROW.
32. W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
33. ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:
 - 1) indywidualne numery spraw;
 - 2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
 - 3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty pomocy.
34. W przypadku wprowadzenia zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. 33 ARiMR podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej.
35. ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/ beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych w WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.
36. Po zakończeniu oceny formalnej i merytorycznej WOPP ARiMR jest zobowiązana do poinformowania wnioskodawcy za pośrednictwem przedstawiciela grupy o ostatecznej liczbie przyznanych punktów za kryteria wyboru operacji.
37. W przypadku zmiany liczby punktów ARiMR jest obowiązana poinformować wnioskodawcę lub beneficjenta o nowej liczbie punktów wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.

§ 6. Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR umowę, na formularzu opracowanym przez ARiMR, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:
 - 1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy za pośrednictwem przedstawiciela grupy za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
 - 2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy, przedstawiciel grupy składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia doręczenia pisma, o którym mowa w pkt. 1, zgodnie z § 4 ust. 17;
 - 3) dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez przedstawiciela grupy.
3. ARiMR:
 - 1) odmawia zawarcia umowy, gdy:
 - a) w wyniku wezwania, o którym mowa § 5 ust. 26, w wyznaczonym terminie wnioskodawca nie poprawił WOPP w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki, lub nie usunął z WOPP wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR;
 - b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy;
 - c) doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
 - 2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania

fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
6. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
7. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi, jeżeli:
 - 1) złożył WOP w terminie wynikającym z umowy wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji, przy czym maksymalny termin złożenia wniosku o płatność to 30 czerwca 2029 r. (ARiMR monitoruje terminowość składania przez beneficjenta wniosku o płatność oraz powiadamia o zbliżającym się terminie jego złożenia. Niepowiadomienie beneficjenta o konieczności złożenia wniosku o płatność, nie zwalnia beneficjenta z obowiązku złożenia tego wniosku w terminie wskazanym w umowie);
 - 2) są spełnione warunki wypłaty pomocy określone w umowie.
2. WOP zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:
 - 1) dane podstawowe, w tym: znak sprawy, numer umowy, nazwa interwencji PS WPR;
 - 2) dane identyfikacyjne beneficjenta, w tym numer EP, imię i nazwisko każdego z rolników wchodzących w skład grupy;
 - 3) dane finansowe operacji;
 - 4) wykaz faktur;
 - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe;
 - 6) załączniki (wymienione w Załączniku nr 4 do Regulaminu);
 - 7) oświadczenia i zobowiązania.
3. WOP składa się za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
4. W razie uchybienia terminu złożenia WOP, ARiMR na prośbę beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przez przedstawiciela grupy przywraca termin wykonania tej czynności, jeżeli beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
5. ARiMR przesyła beneficjentowi informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 4 pkt 1.
6. W przypadku, gdy beneficjent wnieśli prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 4 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o wypowiedzeniu umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 4, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje beneficjenta o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOP.
7. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa przy czym:
 - 1) zmiany w WOP z inicjatywy beneficjenta mogą zostać wprowadzone w zakresie danych objętych tym wnioskiem do dnia otrzymania informacji o jego rozpatrzeniu;

- 2) korekty WOP wykraczające poza zakres wezwania będą uwzględniane przy dalszym rozpatrywaniu.

§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy. W razie śmierci wnioskodawcy w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, wniosek o przyznanie pomocy pozostawia się bez rozpatrzenia z chwilą powzięcia informacji o tym zdarzeniu.
 2. W razie śmierci beneficjenta w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, następcy prawnemu tego beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, o ile:
 - 1) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą,
 - 2) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
 - 3) przeszły na niego prawa danego beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania; w takim przypadku następcy prawnemu beneficjenta przyznaje się pomoc z zastosowaniem takiego poziomu pomocy, jaki zastosowano przyznając pomoc beneficjentowi, którego jest następcą prawnym;
 - 4) spełnia on najpóźniej w dniu złożenia wniosku następcy podmiotowe i przedmiotowe warunki przyznania pomocy określone w § 3, z zastrzeżeniem, że:
 - a) nie jest wymagane spełnienie warunków o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ust. 20 i 22;
 - b) objął w posiadanie gospodarstwo beneficjenta lub taką jego część, która spełnia warunek wielkości ekonomicznej co najmniej 25 tys. euro, o którym mowa w § 3 ust. 6,
 - c) operacja najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy pierwotnemu beneficjentowi doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w § 3 ust. 12przy czym w opisie gospodarstwa w roku wyjściowym następcą prawny beneficjenta wskazuje tylko te składniki gospodarstwa beneficjenta, które obejmuje w posiadanie. Jeżeli na etapie przyznawania pomocy następcą prawny beneficjenta jest w posiadaniu lub planuje przejęcie UR lub zwierząt innych niż posiadał beneficjent, uwzględnia je w biznesplanie w roku docelowym, a nie wyjściowym;
 - 5) uzyskał minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy, przy czym w przypadku kontynuowania działań, za które przyznano punkty pierwotnemu beneficjentowi, takich jak:
 - a) udział w określonych formach współpracy, stanowiący kryterium II Załącznika nr 2 do Regulaminu, następcą prawny beneficjenta przystępuje do współpracy w określonej formie przed przyznaniem mu pomocy;
 - b) uczestnictwo w systemach jakości, stanowiące kryterium IV Załącznika nr 2 do Regulaminu, następcą prawny beneficjenta uczestniczy w systemie jakości przed przyznaniem mu pomocyprzy czym następcą prawny beneficjenta, któremu przyznano pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz gospodarstw grupy rolników, spełnia kryteria wyboru, za które przyznano punkty grupie rolników, przed przyznaniem mu pomocy.
3. W razie zbycia całości albo części gospodarstwa po przyznaniu pomocy, nabywcy gospodarstwa albo jego części może zostać przyznana na jego wniosek pomoc na operację, którą realizował beneficjent, po uprzednim zgłoszeniu ARiMR przez beneficjenta zamiaru takiego zbycia, o ile:
 - 1) nie sprzeciwia się to istocie i celowi danej interwencji, w ramach której przyznano pomoc;
 - 2) przez nabywcę zostaną przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
 - 3) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
 - 4) spełnia on podmiotowe i przedmiotowe warunki przyznania pomocy określone w § 3 z zastrzeżeniem, że:

- a) wysokość przychodu, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 ustala się na podstawie wpływów brutto ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie nabywcy uzyskanych w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia przez nabywcę WOPP,
 - b) uwzględniając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa, o których mowa w § 3 ust. 6 będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia wniosku nabywcy. Osiem lat, o którym mowa w § 3 ust. 7 pkt 4 liczy się od dnia złożenia przez nabywcę WOPP;
- 5) operacja uzyskała minimalną liczbę punktów wymaganych do otrzymania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym beneficjent ubiegał się o pomoc.
4. W przypadku określonym w ust. 3:
- 1) beneficjent zgłasza zamiar zbycia gospodarstwa lub jego części za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą;
 - 2) ARiMR, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w pkt. 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy;
 - 3) w przypadku zbycia całości albo części gospodarstwa po przyznaniu pomocy przez beneficjenta, który jest członkiem grupy rolników i otrzymał pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz gospodarstw grupy rolników, pomoc nie może być przyznana nabywcy gospodarstwa albo jego części, jeżeli jest on członkiem tej grupy rolników.
5. Pomoc może być przyznana następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jeżeli zgodę na to wyrażą na piśmie pozostałe osoby wspólnie wnioskujące.
6. WOPP następcy prawnego i WOPP nabywcy składa się (wraz z załącznikami określonymi w Załączniku nr 5 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 2 lub 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego terminu, pomocy nie przyznaje się. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego i WOPP nabywcy oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4.
7. W razie uchybienia terminu złożenia WOPP następcy prawnego lub nabywcy, ARiMR na prośbę następcy prawnego lub nabywcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli następcą prawny lub nabywca:
- 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
8. ARiMR przesyła następcy prawnemu lub nabywcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 7 pkt 1.
9. Przywrócenie terminu, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadku, gdy następcą prawny lub nabywca otrzymał od ARiMR informację o odmowie przyznania pomocy.
10. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku wprowadzenia przez następcę prawnego albo nabywcę zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym dotyczących zakresu rzeczowego operacji, wnioski rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.
11. Do wniosku następcy prawnego beneficjenta i wniosku nabywcy stosuje się regulacje przewidziane dla WOPP, z wyłączeniem możliwości dokonywania zmian z inicjatywy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa, albo jego części w złożonym WOPP następcy prawnego beneficjenta, albo WOPP nabywcy.
12. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części, nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.

13. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 24, z zastrzeżeniem § 3 ust.25.
14. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części, przekracza limit określony w § 3 ust. 24, z zastrzeżeniem § 3 ust. 25, następca prawny beneficjenta albo nabywca gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.
15. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta albo nabywcę gospodarstwa lub jego części warunków określonych w ust. 2–14 zawierana jest umowa, na wzorze stanowiącym Załącznik nr 7 do Regulaminu, określająca warunki kontynuowania realizacji operacji w tym termin realizacji operacji, który może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia, określonego w ust. 2 i 3 do dnia zawarcia umowy. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6.
16. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej, zostały określone w umowie.

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023-2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
- 4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 21.01.2022, str. 95, z późn. zm.);
- 5) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz.

- UE L 20 z 31.1.2022, str. 197);
- 7) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE 183 z 8.07.2022, str. 12, z późn. zm.);
 - 8) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
 - 9) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str. 8);
 - 10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
 - 11) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1);
 - 12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1, z późn. zm.);
 - 13) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
 - 14) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 (Dz. Urz. UE L 1143 z 24.04.2024 z późn. zm.).

2. Akty prawne krajowe

- 1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363 [z późn. zm.](#));
- 3) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, [z późn. zm.](#));
- 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
- 6) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026~~4~~ r. poz. ~~143935~~, [z późn. zm.](#));
- 7) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
- 9) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105, [z późn. zm.](#));

- 10) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366 z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703, [z późn. zm.](#));
- 12) ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026~~4~~ r. poz. ~~3-1045~~, [z późn. zm.](#));
- 13) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448 z późn. zm.);
- 14) ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);
- 15) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- 1) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115);
- 2) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia ~~9 maja 3 listopada 20265 r.~~; ~~o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 1199);~~
- 3) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia ~~917 marca~~ ~~grudnia 20265 r.~~ o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ~~12 marca~~ ~~22 grudnia 20265 r.~~ w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. ~~2941292~~);
- 4) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 5) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia -2025 r. w sprawie ~~zmienionych~~ wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);
- 6) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
- 7) Wytyczne w zakresie współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia

wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 8 grudnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie współczynników standardowej produkcji stosowanych do określenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M. P. poz. 14).

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 – Umowa o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.
2. Załącznik nr 2 – Kryteria wyboru operacji.
3. Załącznik nr 3 – Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy.
4. Załącznik nr 4 – Wykaz załączników do wniosku o płatność.
5. Załącznik nr 5 – Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części;
6. Załącznik nr 6 – Wzór umowy grupy rolników;
7. Załącznik nr 7 - Umowa o przyznaniu pomocy następcy/nabywcy na kontynuację realizacji operacji w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.

Umowa nr

o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1)
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a
[.....
(imię i nazwisko)

zamieszkałym(-ą) w

NIP¹

PESEL¹

Numer EP

numer dokumentu tożsamości¹

zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**]²,

- tworzącymi grupę rolników reprezentowaną przez przedstawiciela grupy
zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, -z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;
- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze

¹ Niepotrzebne skreślić.

² W przypadku oznaczenia danego fragmentu nawiasem kwadratowym, należy go powielić w ilości odpowiadającej liczbie rolników w grupie.

wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;

- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 6) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru, zwany dalej „regulaminem”;
- 7) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 1115), zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 8) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia ~~9 maja 3 listopada 20265 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz.1199)~~, zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”;

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 33 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1;³
- 2) I.10.1.1 – interwencję I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje);
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.1.1, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;

³ Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) przedstawiciel grupy – Beneficjent będący członkiem grupy rolników wspólnie ubiegających się o pomoc, wyznaczony do reprezentowania przed Agencją tej grupy rolników w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań tj. zawarcia umowy o przyznaniu pomocy w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla przedstawiciela grupy (zobowiązania właściwe dla przedstawiciela grupy są określone w umowie grupy rolników);
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – wskazany przez grupę rolników rachunek bankowy prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłacono za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 13) umowa grupy rolników – umowa, o której mowa w załączniku nr 2;
- 14) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 15) UR - użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy;
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 33-37 regulaminu.³

§ 2

Przedmiot umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.1.1 w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstwa poprzez: racjonalizację technologii produkcji lub wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub zmianę profilu produkcji, lub poprawę jakości produkcji, lub zwiększenie wartości dodanej produktu.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia wskaźnika realizacji celu operacji dotyczącego: wykonania zakresu rzeczowo-finansowego operacji umożliwiającego osiągnięcie wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust.1.
3. Operacja zostanie zrealizowana przez:
 [Beneficjenta Pana/Panią.....]
 w]²
 Adres ⁴

⁴ Należy podać lokalizację operacji (adres) każdego z członków grupy.

4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.
5. Realizacja operacji obejmuje:
 - 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, który doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy;
 - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 4, z zastrzeżeniem § 7 ust. 11;
 - 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność. Faktura dokumentująca nabycie przedmiotu operacji przez grupę rolników wystawiona musi być na wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli). Faktura powinna zawierać imiona i nazwiska, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (jeśli dotyczy) wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli);
 - 4) wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy.
6. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta czynności związanych z jego realizacją dotyczących poniesienia kosztów lub wydatków objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji.
7. Czynności związane z reprezentowaniem grupy rolników, w związku z realizacją niniejszej umowy, są wykonywane przez przedstawiciela grupy w imieniu członków grupy rolników, zgodnie z treścią umowy grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność pomocy przyznanej [Beneficjentowi Pani/Panu..... w wysokościzł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż%⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji]².
Pomoc wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez członków grupy rolników przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność. Zakres ten uwzględnia zasoby i potrzeby gospodarstw poszczególnych członków grupy rolników i został określony w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 15 ust. 1 pkt 1, [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu....., jednorazowo po zawarciu umowy, w wysokości zł (słownie złotych:)]
.....)
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].^{1,2,3}
Zaliczkę wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.^{1,3}

⁵ Należy wskazać właściwy poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji, tj. nie więcej jednak niż:

- 1) 65% kosztów kwalifikowalnych operacji, jeżeli każdy rolnik z grupy rolników w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat), lub
- 2) 45% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku pozostałych operacji.

4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1,3}
5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 11 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,3}
6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy nr.....
....., w^{1,3}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:
 - niezaprzymanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 13,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr nabytych, w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywanie w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wiarygodności jako formy zapieczęć kredytów pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 13,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
 - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
 - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
 - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, w tym:
 - udziału w określonej formie współpracy, w przypadku otrzymania punktów za kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - uczestnictwa w określonym systemie jakości, w przypadku otrzymania punktów za kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹

- h) niepodejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - i) prowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów;
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
 - a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
 - 5) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 6 ust. 1, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3;
 - 6) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 7) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 8) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy.
 - 9) przedłużenia czasu trwania umowy grupy rolników, do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, w przypadku gdy termin obowiązywania tej umowy upłynie przed dniem, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 10) wykorzystywania przez Beneficjenta przedmiotu operacji z uwzględnieniem wykonywanego zakresu prac, w zakresie wskazanym na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, tj. określonym w umowie grupy rolników, która stanowi załącznik nr 2 do umowy, do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 11) ewidencjonowania przez Beneficjenta wykorzystania przedmiotu operacji od momentu objęcia w posiadanie do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
2. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do złożenia ww. informacji na każde wezwanie Agencji.
 3. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g, i oraz pkt 8 wraz z wymaganymi przez Agencję dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.
 4. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
 - 1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 2 i 3;
 - 2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.
 5. Odpowiedzialność za prawidłową realizację operacji i podjęte zobowiązania jest solidarna. W przypadku niespełnienia zobowiązań określonych w umowie przez jednego z Beneficjentów będącego członkiem grupy rolników odpowiedzialność za skutki jego niespełnienia ponoszą wszyscy członkowie grupy

rolników, za wyjątkiem zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. i oraz pkt 8, których prawidłowość wypełniania oraz skutki niewykonania będą oceniane i sankcjonowane w odniesieniu do tego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników, który nieprawidłowo realizuje dane zobowiązanie, o ile zobowiązania te nie mają wpływu na prawidłową realizację zobowiązań przez pozostałych Beneficjentów.

§ 6

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r. z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 8 i 9 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył. Postanowienia § 7 ust. 12-14 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1.
5. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 3 może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tego terminu i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 12 ust. 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji na którymkolwiek jej etapie, czas wydłużenia realizacji operacji nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

§ 7

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność. Jednocześnie zmiany we wniosku o płatność, z inicjatywy Beneficjenta, mogą zostać wprowadzone w zakresie danych objętych tym wnioskiem do dnia otrzymania informacji o jego rozpatrzeniu.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadomia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia zostaną złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 12 pkt 1.
14. W przypadku gdy Beneficjent wnieśli prośbę, o której mowa w ust. 12 pkt 1 lub w § 6 ust. 3, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wysłanego wypowiedzenia umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.

20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 8

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 6 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 15 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłacanej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.^{1,3}
3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem zasad określonych w umowie grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
 - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy kwotą kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotą kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
 - 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji, albo niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g umowy:
 - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy,
 - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach

- naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
- 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
 - 5) nieuwzględnienia zdarzenia powodującego poniesienie kosztów zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
 - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
 - 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie z zastrzeżeniem § 6 ust. 3 oraz § 7 ust. 11;
 - 8) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
 - 9) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – kwotę pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem §5 ust. 5, pomniejsza się o 3% tej kwoty za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym;
 - 10) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy - następuje odmowa wypłaty pomocy;
 - 11) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 5% tej kwoty.

§ 9

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;

- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 10

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:
 - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
 - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3-5 oraz § 7 ust. 14;
 - 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy - z zastrzeżeniem § 11 ust. 1-3;
 - 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 8 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6, 8 i pkt 10;
 - 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 8 ust. 1;
 - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
 - 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 13 ust. 8 lub w § 15 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 11

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 10;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
 - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,

- c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
- d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
- e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
- f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
- g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
- h) niekontynuowania operacji albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium,
- i) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
- j) nieosiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy przez Agencję – zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy, z uwzględnieniem §5 ust. 5, za niespełnienie tego warunku. Pomoc nie będzie podlegała zwrotowi, jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, a warunek wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na ten wzrost Beneficjent nie miał możliwości złagodzić, co znajdzie uzasadnienie w złożonych wyjaśnieniach i/lub dowodach potwierdzających powyższe okoliczności,
- k) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym,
- l) niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań, o której mowa w § 5 ust. 2 –zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy,
- m) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,

- n) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok nieprowadzenia tej ewidencji;
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 8 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 14 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,3}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,3}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 12

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
- 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
 - 4) zmiany zobowiązań, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 3 lit. g mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy.
Jednocześnie, nie jest możliwe zmniejszenie powierzchni UR gospodarstwa objętej systemem rolnictwa ekologicznego w przypadku, gdy przyznano punkty dotyczące objęcia tym systemem co najmniej 50% UR gospodarstwa, z uwzględnieniem założeń przyjętych na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, a zmiana w tym zakresie spowodowałaby, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy¹;
 - 5) zmiany obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w §2;
 - 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy.
2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:

- 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 8 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1;
 - 2) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 6 ust. 1.
3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
- 1) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - 2) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.
4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 13

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jednego z członków grupy rolników, jeżeli zgodę na to wyrażą pozostali członkowie. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 ust. 2-15 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania pierwotnego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć

niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:

- 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji);
- 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
- 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;

- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.

6. Agencja wyraża zgodę na:

- 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą, z następującym zastrzeżeniem:
 - w przypadku nabywcy całości lub części gospodarstwa nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 20 i 22 regulaminu, a w przypadku następcy prawnego nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ust. 20 i 22 regulaminu;
 - w przypadku gdy pierwotny Beneficjent uzyskał punkty za:
 - kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące udziału w określonych formach współpracy, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, przystąpi do określonej formy współpracy,
 - kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące uczestnictwa w danym systemie jakości, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, będzie uczestniczył w określonym systemie jakości.
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
- 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
 - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;
 - b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
 - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,
- 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
 - a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków pierwotnego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu, z zastrzeżeniem wskazanym w pkt 1 lit. a,

- b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.
7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
 8. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażaniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niezpełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.
 9. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 8, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
 10. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 15 ust. 2 - 4.
 11. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 14

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
 - 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
 - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarzu żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.

5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 15

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
- 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub ^{1,3}
 - 2) do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 7 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy Beneficjentowi nie przyznano zaliczki. ¹
- Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie ustanawiane jest w odniesieniu do każdego z członków grupy rolników.
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
- 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 11.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisyjnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 16

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 17

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygnąć polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej korekcie kwoty pomocy do wypłaty.

3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 18

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 11) rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
- 15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131 z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz

dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.);

- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23 z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8 z późn. zm.);
- 19) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115);
- 20) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia ~~9 maja 3 listopada 20265~~ r., ~~o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 1199)~~;
- 21) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 22) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);
- 23) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia ~~917 marca grudnia 20265~~ r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ~~122 marcagrudnia-20265~~ r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. ~~12942~~).

§ 19

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Umowa grupy rolników;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 201

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)
			Jednostka miary	Ilość (liczba)	
1	2	3	4	5	6
I. Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)					
A	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]				
1.	<i>Koszt</i>				
...	<i>Dodaj koszt</i>				
...					
B	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]				
1.	<i>Koszt</i>				
..	<i>Dodaj koszt</i>				
...					
Suma I:					

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363, [z późn. zm.](#)) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje), tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje). Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje).

Kryteria wyboru operacji

Wnioski o przyznanie pomocy podlegają ocenie według następujących kryteriów wyboru operacji:

Kryterium I. Inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji - jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która przyczynia się do poprawy jakości produkcji – przyznaje się 3 punkty.

1. Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje inwestycję wpływającą na wzrost wartości dodanej wytwarzanych w gospodarstwie produktów w związku z poprawą jakości produkcji. Ocenie podlega, czy inwestycja dotyczy poprawy jakości produkcji w zakresie czynników surowcowych, technologicznych i organizacyjno-technicznych.
2. W zakres operacji wchodzi odpowiednie rozwiązania związane z poprawą jakości produkcji, zmniejszające ryzyko występowania strat, co przyczynia się do umocnienia pozycji konkurencyjnej i zwiększenia zorientowania na rynek.

Kryterium II. Udział w określonych formach współpracy – jeżeli każdy z rolników będący w grupie rolników bierze udział w określonej formie współpracy - przyznaje się 2 punkty.

1. Do określonych form współpracy należą:
 - 1) grupa producentów rolnych w rozumieniu ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw;
 - 2) organizacja producentów w rozumieniu ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych lub ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, lub organizacja producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu;
 - 3) spółdzielnia w rozumieniu ustawy Prawo spółdzielcze (jeśli nie jest grupą producentów rolnych albo organizacją producentów);
 - 4) klaster.
2. W przypadku operacji realizowanej przez rolników współpracujących w określonej formie, punkty są przyznawane jeśli operacja dotyczy tego samego produktu lub grupy produktów, ze względu na który została utworzona grupa lub organizacja, lub operacja dotyczy produktu lub grupy produktów będących przedmiotem współpracy rolnika ze spółdzielnią lub w ramach klastra.
3. Punkty są przyznawane, jeżeli każdy z rolników wchodzących w skład grupy rolników współpracuje (jest członkiem) w ramach określonej formy współpracy co najmniej od dnia złożenia WOPP.
4. Przyznanie punktów za to kryterium wiąże się z zobowiązaniem beneficjenta do udziału w określonych formach współpracy do końca OZC.

Kryterium III. Inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która jest innowacyjna lub dotyczy rozwiązań cyfrowych – przyznaje się 3 punkty.

1. Inwestycja innowacyjna to inwestycja wprowadzająca zmianę w gospodarstwie (ulepsza, daje nową jakość lub pozwala stworzyć nowy produkt). Punkty są przyznawane za inwestycje wprowadzające innowację:
 - 1) produktową polegającą na wprowadzeniu produktu, który jest nowy lub znacząco udoskonalony w zakresie swoich cech lub zastosowania;
 - 2) procesową polegającą na wdrożeniu nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji (np. znaczące zmiany w zakresie technologii).

2. Punkty są przyznawane za inwestycję innowacyjną o której mowa w ust. 1, jeżeli inwestycja jest innowacyjna w gospodarstwie każdego z rolników należących do grupy rolników.
3. Rozwiązania cyfrowe obejmują automatyzację maszyn i procesów, w oparciu o sztuczną inteligencję i chmury obliczeniowe. Punkty są przyznawane gdy w każdym z gospodarstw jest planowane wdrożenie specjalistycznych rozwiązań opartych na technologiach cyfrowych.

Kryterium IV. Uczestnictwo w systemach jakości - jeżeli każdy rolnik należący do grupy rolników uczestniczy w:

a. **unijnym systemie jakości:**

- rolnictwo ekologiczne, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50% powierzchni UR gospodarstwa każdego z tych rolników - przyznaje się 4 punkty,
- innym niż rolnictwo ekologiczne, wymienionym w ust. 2 pkt. 2 - przyznaje się 2 punkty,

b. **krajowym systemie jakości**, wymienionym w ust. 3 poniżej – przyznaje się 1 punkt.

1. Punkty przyznawane w ramach tego kryterium sumują się, jednak łącznie za kryterium IV można uzyskać łącznie maksymalnie 5 punktów.
2. Unijnymi systemami jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty są:
 - 1) rolnictwo ekologiczne, zgodnie z rozporządzeniem 2018/848;
 - 2) chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne win i produktów rolnych oraz gwarantowane tradycyjne specjalności dla produktów rolnych, w rozumieniu rozporządzenia 2024/1143.
3. Krajowym systemem jakości, za uczestnictwo w którym przyznaje się punkty, jest system jakości uznany na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za krajowy system jakości żywności i notyfikowany do Komisji Europejskiej zgodnie z dyrektywą (UE) nr 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego. Krajowymi systemami jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty są:
 - 1) integrowana produkcja roślin, w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin;
 - 2) „Jakość Tradycja” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.;
 - 3) QAFP „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka i indyka” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2011 r.;
 - 4) QAFP „Kulinarne mięso wieprzowe” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.;
 - 5) QAFP „Wędliny” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2012 r.;
 - 6) QMP „Quality Meat Program” uznany za krajowy system jakości żywności na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.;
 - 7) PQS System Jakości Wieprzowiny (Pork Quality System) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.;
 - 8) Tradition And Quality (TAQ) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2025 r.
4. Punkty są przyznawane, jeżeli rolnik uczestniczy w systemie jakości co najmniej od dnia złożenia WOPP i operacja dotyczy produkcji objętej tym systemem jakości.
5. Uczestnictwo w systemie jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości.
6. Każdy z rolników należący do grupy rolników powinien uczestniczyć w tym samym konkretnym systemie jakości wymienionym wśród systemów unijnych i krajowych.
7. Przyznanie punktów za uczestnictwo w systemach jakości wiąże się ze zobowiązaniem beneficjenta do uczestnictwa w systemie jakości do końca OZC.

Kryterium rozstrzygające

W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje średnia wielkości ekonomicznych gospodarstw należących do rolników będących członkami danej grupy, przy czym pierwszeństwo mają gospodarstwa o większej średniej wielkości ekonomicznej.

Ponadto każdy z beneficjentów zobowiązuje się do utrzymywania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty oraz -kontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty.

Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy

Wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składana jest:

- 1) **umowa grupy rolników,**
- 2) **biznesplan,**

oraz inne dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania, w szczególności:

- 3) informacja o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej Wnioskodawcy - w przypadku ubiegania się o zaliczkę;
 - 4) opis i uzasadnienie operacji;
 - 5) opis inwestycji towarzyszącej – o ile dotyczy;
 - 6) oświadczenie małżonka Wnioskodawcy oraz współwłaściciela gospodarstwa o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o przyznaniu pomocy – o ile dotyczy;
 - 7) dokument potwierdzający przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie: faktura i faktura VAT RR, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, z potwierdzeniem uregulowania należności, wydruk paragonu fiskalnego kas rejestrujących, rachunek, o którym mowa w rozdziale 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wraz z potwierdzeniem przelewu ogólnej sumy należności na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, umowa sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu umówionej kwoty na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub informacja z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 8) dokument potwierdzający rozeznanie rynku w celu oszacowania wartości zamówienia (np. oferta) do weryfikacji racjonalności planowanych kosztów (cena rynkowa);
 - 9) dokument potwierdzający rodzaje i rozmiary prowadzonych działań specjalnych produkcji rolnej – o ile dotyczy;
 - 10) dokument potwierdzający, że Wnioskodawca bierze udział w określonych formach współpracy – o ile dotyczy;
 - 11) certyfikat lub świadectwo jakości potwierdzające, że wnioskodawca jest uczestnikiem systemu jakości – o ile dotyczy;
 - 12) dokumentacja dotycząca ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisami o rachunkowości;
 - 13) dokumentacja dotycząca wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
 - 14) inne załączniki.
2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 1, 2, 4-6 muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Wykaz załączników do wniosku o płatność

Beneficjent wraz z wnioskiem o płatność składa dokumenty (załączniki) potwierdzające realizację operacji:

- 1) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej;
- 2) dokumenty potwierdzające płatność (dowody zapłaty);
- 3) dokumentację dotyczącą ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku Beneficjenta zobowiązanego do prowadzenia takiej ewidencji lub wykazu;
- 4) informację o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 5) umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej odnosi się do umów zawartych przez Beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych;
- 6) umowę cesji wierzytelności - jeżeli dotyczy;
- 7) dokumenty celne zawierające informację dopuszczenia towaru do obrotu – dotyczy maszyn i urządzeń zakupionych w krajach nienależących do Unii Europejskiej;
- 8) certyfikat lub świadectwo jakości potwierdzające, że Beneficjent jest uczestnikiem systemu jakości – o ile dotyczy;
- 9) dokumenty potwierdzające, że Beneficjent uczestniczy w określonych formach współpracy w ramach których przyznano punkty na etapie ubiegania się o wsparcie, za wyjątkiem sytuacji gdy można to potwierdzić w bazach ARiMR;
- 10) dokumenty potwierdzające prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie;
- 11) wydruk z kont księgowych (syntetycznych i analitycznych), na którym dokonano zapisów (księgowania) odnośnie przepływów finansowych, związanych z operacją (w tym zaliczek) – jeśli dotyczy;
- 12) wyciąg z polityki rachunkowości firmy, dokumentujący wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego dla księgowania wszystkich transakcji związanych z operacją – jeśli dotyczy;
- 13) wyciąg z zakładowego planu kont, dokumentujący prowadzenie odrębnej ewidencji operacji – jeśli dotyczy;
- 14) ewidencja wykorzystania przedmiotu operacji;
- 15) inne załączniki potrzebne do udokumentowania zrealizowania operacji – jeżeli dotyczy.

Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części

1. Następcą prawnym Beneficjenta albo nabywca gospodarstwa albo jego części wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania określone w załączniku nr 3 do Regulaminu oraz w zależności od zdarzenia i stanu prawnego:
 - 1) uzasadnienie wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego Beneficjenta / nabywcy gospodarstwa;
 - 2) dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego;
 - 3) jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, spadkobierca beneficjenta dołącza oświadczenie o trwającym postępowaniu sądowym o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem sądu prowadzącego sprawę i sygnatury akt sprawy. Spadkobierca przekazuje ARiMR odpis tego postanowienia, niezwłocznie od dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;
 - 4) jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, albo europejskiego poświadczenia spadkowego wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, dołącza do tego WOPP oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy;
 - 5) dokument potwierdzający fakt nabycia gospodarstwa albo jego części;
 - 6) oświadczenie następcy prawnego Beneficjenta o jego wstąpieniu w prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy o przyznaniu pomocy;
 - 7) oświadczenie osoby wspólnie wnioskującej o wyrażeniu zgody na przyznanie pomocy następcy prawnemu jednego z beneficjentów albo nabywcy gospodarstwa lub jego części;
 - 8) umowę cesji wierzytelności;
 - 9) umowę przejęcia długu;
 - 10) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do przyznania pomocy.
2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 6 i 7 muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

UMOWA GRUPY ROLNIKÓW

Zawarta w dniu* pomiędzy:

Panem/Panią.....

numer EP¹⁾.....

Panem/Panią

numer EP¹⁾

Panem/Panią

numer EP¹⁾

(...)²⁾,

tworzącymi grupę rolników ubiegających się wspólnie o przyznanie pomocy, zwanymi dalej Stronami Umowy w związku z realizacją operacji w ramach interwencji **I.10.1.1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D** w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru na zasadach określonych w *Regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru* (dalej: Regulamin).

Strony Umowy postanawiają:

§ 1

Niniejsza **Umowa grupy rolników** (dalej: Umowa), zawarta jest pomiędzy rolnikami będącymi osobami fizycznymi m.in. celem:

- 1) wyznaczenia przedstawiciela grupy rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy do reprezentowania grupy rolników przed Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: ARiMR), wyłonionego spośród tej grupy (dalej: **Przedstawiciel grupy**);
- 2) określenia zakresu praw, obowiązków i umocowania Przedstawiciela grupy do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy, jej przyznaniem i realizacją umowy o przyznaniu pomocy zawartej z ARiMR (w tym zaciągania zobowiązań w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy, oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla Przedstawiciela grupy;
- 3) upoważnienia Przedstawiciela grupy do wymiany korespondencji z ARiMR w zakresie przyznania i wypłaty pomocy oraz w okresie związania celem;
- 4) ustalenia zasad wspólnego używania **przedmiotu operacji** o dofinansowanie zakupu którego Strony Umowy będą wspólnie się ubiegać;
- 5) określenia zakresu prac wykonywanych przedmiotem operacji przez każdą z osób w grupie, w tym określenia procentowego udziału wykorzystania przedmiotu operacji;
- 6) określenia potrzeb gospodarstw osób wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy;

*Data zawarcia Umowy grupy rolników nie może być późniejsza niż data złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

¹ Należy wpisać numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

² Treść należy wpisać, zgodnie ze wspólnym zamiarem Stron (sygnatariuszy) Umowy grupy rolników.

- 7) wskazania numeru rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ARiMR dokona wypłaty pomocy, w- tym zaliczki (jeśli dotyczy);
- 8) określenia zasad zapłaty i sposobu rozliczeń związanych z nabyciem przedmiotu operacji, o którym mowa w pkt 4 oraz wypłaconą przez ARiMR pomocą, w tym wypłaconą zaliczką (jeśli dotyczy).

§ 2

1. Na **Przedstawiciela grupy** zostaje wyznaczony/a Pan/Pani
2. Strony Umowy udzielają pełnomocnictwa Przedstawicielowi grupy w następującym zakresie, z zastrzeżeniem zakazu udzielania dalszych pełnomocnictw do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i z wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla Przedstawiciela grupy, w szczególności do:
 - a) złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - b) zawarcia umowy o przyznaniu pomocy jak również do wnioskowania o wprowadzanie zmian w treści umowy o przyznaniu pomocy;
 - c) złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji;
 - d) wymiany korespondencji z ARiMR;
 - e) składania oświadczenia o rezygnacji z realizacji operacji,
- poprzez wykorzystanie jego- danych logowania do systemu PUE ARiMR (gdy jest to wymagane), zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie;
 - f) wnoszenie środków zaskarżenia określonych w Regulaminie i umowie o przyznaniu pomocy.
3. Strony Umowy zgodnie postanawiają, że w ramach operacji zobowiązują się do wspólnej realizacji zakresu rzeczowego obejmującego wyłącznie maszyny do zbioru, wskazanego w § 3 Umowy, który szczegółowo będzie określał załącznik nr 1 do umowy o przyznaniu pomocy pn. *Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji*.
4. Strony Umowy zgodnie przyjmują, że poszczególne działania związane z grupowym ubieganiem się o pomoc będą podejmowane po uprzednim ich uzgodnieniu pomiędzy wszystkimi członkami grupy rolników.
5. Do otrzymywania przelewów tytułem wypłaty pomocy za zrealizowaną operację, w tym zaliczki (jeśli dotyczy), przeznaczony zostaje rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej o numerze
..... prowadzonym w
6. Każda ze stron Umowy poniesie wydatki związane z zakupem przedmiotu operacji w części wynikającej z ustalonego Umową zakresu jego wykorzystania w danym gospodarstwie, wyrażonego procentowym udziałem, o którym mowa w § 4 ust. 5.
7. Kwota wypłacona przez ARiMR tytułem zaliczki /rozliczenia operacji zostanie podzielona między członków grupy proporcjonalnie do ustalonego Umową zakresu wykorzystania przedmiotu operacji w danym gospodarstwie, wyrażonego procentowym udziałem, o którym mowa w § 4 ust. 5, w terminie dni od dnia wpływu środków finansowych na wskazany rachunek, o którym mowa w ust. 5.
8. Przedstawiciel grupy nie może ulec zmianie od dnia zawarcia Umowy do czasu upływu terminu realizacji zobowiązań wynikających z przyznanej pomocy za wyjątkiem sytuacji określonej w ust. 10, gdy następstwo prawne/ zbycie gospodarstwa albo jego części przez członka grupy rolników dotyczy Przedstawiciela grupy.
9. W toku postępowania o przyznanie pomocy nie jest możliwa jakakolwiek zmiana Stron Umowy. W przypadku zmiany Stron Umowy przed dniem zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR Umowa zostaje rozwiązana i następuje odmowa przyznania pomocy.

10. W przypadku zaistnienia, po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR, następstwa prawnego albo nabycia gospodarstwa albo jego części przez inną osobę niż wymieniona w preambule, po uzyskaniu zgody pozostałych członków grupy rolników, zostanie zawarta nowa Umowa.

§ 3

Zakres rzeczowy operacji realizowanej przez Strony Umowy obejmuje następujące przedmioty operacji:

- 1)
- 2)
- (...)²⁾

§ 4

1. Strony Umowy oświadczają, że prowadzą odrębne, niepowiązane ze sobą gospodarstwa rolne.
2. Strony Umowy oświadczają, iż każdy przedmiot operacji określony w zakresie rzeczowym operacji o którym mowa w § 3, będzie stanowić przedmiot współwłasności wszystkich członków grupy rolników i będzie wykorzystywany przez każdego z nich w sposób określony w ust. 4 i 5.
3. Strony Umowy oświadczają, iż znane są im zasady przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach interwencji, o której mowa w preambule, w tym że kwota pomocy przysługująca każdej ze Stron Umowy, wynikać będzie z zakresu prac wykonywanych przez każdą z osób zawierających niniejszą Umowę, przy użyciu przedmiotu operacji o którym mowa w § 3, co będzie znajdować odzwierciedlenie w rzeczywistych potrzebach gospodarstw rolnych członków grupy z uwzględnieniem realizacji planów rozwojowych w ich gospodarstwach rolnych związanych z planowaną do realizacji operacją, wg. stanu najpóźniej na moment złożenia wniosku o płatność końcową (tzw. rok docelowy Biznesplanu), z zastrzeżeniem przepisów dotyczących limitu pomocy na jednego Beneficjenta i jedno gospodarstwo.
4. Zakres prac wykonywanych przez każdą z osób zawierających niniejszą Umowę przy użyciu przedmiotu operacji, o którym mowa w § 3 będzie wyglądał następująco:
 - 1) Pan/Pani :
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła:
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła:
 - (...)²⁾.
 - 2) Pan/Pani:
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła:
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła:
 - (...)²⁾.
 - 3) Pan/Pani:
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła:
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła:
 - (...)²⁾.
5. Wykorzystanie przez Strony Umowy w prowadzonych przez nie gospodarstwach rolnych przedmiotu operacji, o którym mowa w § 3, będzie przedstawiało się następująco:
 - 1) Pan/Pani :
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w.....%
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w.....%

- (...)²).
- 2) Pan/Pani:
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w.....%
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w.....%
 - (...)²).
- 3) Pan/Pani:
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w.....%
 - przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w.....%
 - (...)²).
6. Określone w ust. 5 wykorzystanie, w związku z ust. 4, jest podyktowane następującymi potrzebami gospodarstwa:
- 1) Pan/ Pani:
 - 2) Pan/ Pani:
 - 3) Pan/ Pani:
(...)²)
7. Strony Umowy oświadczają, iż każda z osób zawierających niniejszą Umowę posiada odpowiedni sprzęt do użytkowania przedmiotu operacji, co zostało wykazane w Biznesplanie (w przypadku braku takiego sprzętu przedstawiona została umowa użyczenia/ umowa leasingu, itp. pozwalająca potwierdzić, w stosunku do każdego z gospodarstw członków grupy rolników, racjonalność technologiczną planowanego do nabycia przedmiotu operacji).

§ 5

1. Uwzględniając zasoby i potrzeby gospodarstw rolnych oraz związane z tym zakres wykorzystania przedmiotu operacji o których mowa w § 4 ust. 4-6, z zastrzeżeniem § 4 ust. 7, Strony Umowy przyjmują zgodnie następujące zasady wspólnego używania przedmiotu operacji:
 - 1) będzie wykorzystywany przez wszystkich członków grupy, w tym zgodnie z jego przeznaczeniem, wyłącznie w gospodarstwach rolnych prowadzonych przez Strony Umowy,
 - 2) będzie właściwie przechowywany, w tym w okresie, gdy nie będzie użytkowany, w sposób zapewniający jego bezpieczeństwo,
 - 3) będzie utrzymywany w stanie technicznym pozwalającym na jego eksploatację do upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej,
 - 4) każda ze Stron Umowy będzie uczestniczyć w kosztach serwisu i konserwacji i w innych kosztach na następujących zasadach:
(...)²),
 - 5) w przypadku uszkodzenia przedmiotu operacji o zaistnieniu takiego faktu Strony Umowy będą informowały pozostałe osoby z grupy rolników zawierające niniejszą Umowę, na następujących zasadach:
(...)²),
 - 6) w przypadku, gdy w wyniku użytkowania przedmiotu operacji nastąpi jego uszkodzenie z wyłącznej winy jednej ze Stron Umowy, wówczas koszty napraw będą ponoszone w sposób następujący:
(...)²),
 - 7) jego wykorzystywanie będzie odzwierciedlone w prowadzonej przez Strony Umowy *Ewidencji wykorzystania przedmiotu operacji* od momentu objęcia go w posiadanie do upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej,
(...)²).

2. Ewidencjonowanie wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 będzie prowadzone na następujących zasadach:
(...)²⁾.

§ 6

Niniejsza Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia:

- 1) do dnia20.... r.³⁾ lub
- 2) do dnia wydania przez ARiMR rozstrzygnięcia o odmowie przyznania pomocy albo o odmowie zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.

§ 7

1. Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności oraz przedłożenia nowej Umowy w ARiMR niezwłocznie po jej zmianie przy czym:
 - 1) do czasu zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR zmiana Umowy odbywa się na zasadzie poprawy pierwotnego tekstu i przesłania ARiMR jednego dokumentu uwzględniającego naniesione zmiany;
 - 2) po zawarciu umowy z ARiMR wszelkie zmiany do Umowy przedkładane są w formie aneksu.
2. Zmiana Umowy jest wymagana w szczególności w przypadku:
 - 1) zmiany Strony Umowy w przypadkach wskazanych w § 2 ust. 8 i 10;
 - 2) zmiany numeru rachunku o którym mowa w § 2 ust. 5;
 - 3) zmiany przedmiotu operacji, o którym mowa w § 3;
 - 4) zmiany terminu jej obowiązywania, w przypadku, gdy termin ten byłby krótszy niż 5 lat od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej tytułem pomocy przyznanej na operację, o której mowa w § 3.

§ 8

W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową zastosowanie mają:

- 1) przepisy Kodeksu cywilnego;
- 2) Regulamin.

§ 9

Umowę sporządzono w jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron Umowy.

Załączniki (o ile dotyczą, np. umowa użyczenia/ leasingu):

Podpisy Stron Umowy:

.....
.....
.....

³ Czas trwania Umowy nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy i jednocześnie nie krótszy niż 5 lat od przewidywanego dnia wypłaty płatności końcowej.

Umowa nr
o przyznaniu pomocy następcy/nabywcy
na kontynuację realizacji operacji w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1)
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a
[.....
(imię i nazwisko)

zamieszkałym(-ą) w

.....

NIP¹

PESEL¹

Numer EP

numer dokumentu tożsamości¹

zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**]²,

- tworzącymi grupę rolników reprezentowaną przez przedstawiciela grupy
zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

W związku z wstąpieniem przez:

.....
(imię i nazwisko Beneficjenta)

w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników

.....
(imię i nazwisko pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników)

w wyniku:

- 1) powołania do spadku /nabycia spadku¹;
- 2) nabycia całości gospodarstwa/części gospodarstwa rolnego ¹,
- 3) nabycia dóbr, na które została przyznana pomoc¹;
- 4) inne: ¹

Beneficjent wstępujący w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników oświadcza, iż będzie kontynuował realizację operacji będącej przedmiotem umowy o przyznaniu pomocy nr....zawartej z pierwotnym Beneficjentem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą umową, a Agencja zobowiązuje się do wypłaty pomocy w wysokości określonej w niniejszej umowie.

¹ Niepotrzebne skreślić.

² W przypadku oznaczenia danego fragmentu nawiasem kwadratowym, należy go powielić w ilości odpowiadającej liczbie rolników w grupie.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;
- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 6) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru, zwany dalej „regulaminem”;
- 7) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 1115), zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 8) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia ~~93~~ ~~maja~~ ~~listopada~~ 2026~~5~~ r. ~~o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 1199)~~, zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”;

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 33 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1;³

³ Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

- 2) I.10.1.1 – interwencję I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje);
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.1.1, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy pierwotnego Beneficjenta, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) przedstawiciel grupy – Beneficjent będący członkiem grupy rolników wspólnie ubiegających się o pomoc, wyznaczony do reprezentowania przed Agencją tej grupy rolników w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań tj. zawarcia umowy o przyznaniu pomocy w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla przedstawiciela grupy (zobowiązania właściwe dla przedstawiciela grupy są określone w umowie grupy rolników);
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – wskazany przez grupę rolników rachunek bankowy prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 13) umowa grupy rolników – umowa, o której mowa w załączniku nr 2;
- 14) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 15) UR - użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy;
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 33-37 regulaminu.³

§ 2

Przedmiot umowy

1. Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.1.1 w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.
2. Przedmiotem umowy jest realizacja przez Beneficjenta operacji, o której mowa w ust. 1 oraz § 3 ust. 1 na podstawie złożonego przez Beneficjenta i pozytywnie rozpatrzonego przez Agencję wniosku o przyznanie pomocy.

- Beneficjent wstępujący w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników oświadcza, że przejmuje zobowiązania związane z przyznaną pomocą pierwotnemu Beneficjentowi określone w zawartej z nim umowie o przyznaniu pomocy.

§ 3

Postanowienia ogólne

- Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstwa poprzez: racjonalizację technologii produkcji lub wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub zmianę profilu produkcji, lub poprawę jakości produkcji, lub zwiększenie wartości dodanej produktu.
- Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia wskaźnika realizacji celu operacji dotyczącego: wykonania zakresu rzeczowo-finansowego operacji umożliwiającego osiągnięcie wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu, w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust.1.
- Operacja zostanie zrealizowana przez:
[Beneficjenta Pana/Panią.....]
W]²
Adres ⁴
- Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy z pierwotnym Beneficjentem tj.....,lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r. Termin ten może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia następstwa prawnego/nabycia, o których mowa w § 8 regulaminu do dnia zawarcia niniejszej umowy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.
- Realizacja operacji obejmuje:
 - wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, który doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu;
 - poniesienie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 4, z zastrzeżeniem § 7 ust. 11;
 - udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność. Faktura dokumentującą nabycie przedmiotu operacji przez grupę rolników wystawiona musi być na wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli). Faktura powinna zawierać imiona i nazwiska, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (jeśli dotyczy) wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli);
 - wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy.
- Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta lub pierwotny Beneficjenta czynności związanych z jego realizacją dotyczących poniesienia kosztów lub wydatków objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji.
- Czynności związane z reprezentowaniem grupy rolników, w związku z realizacją niniejszej umowy, są wykonywane przez przedstawiciela grupy w imieniu członków grupy rolników, zgodnie z treścią umowy grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.

⁴ Należy podać lokalizację operacji (adres) każdego z członków grupy.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność pomocy przyznanej [Beneficjentowi Pani/Panu..... w wysokościzł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż%⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji]².
Pomoc wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez członków grupy rolników przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność. Zakres ten uwzględnia zasoby i potrzeby gospodarstw poszczególnych członków grupy rolników i został określony w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 15 ust. 1 pkt 1, [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu....., jednorazowo po zawarciu umowy, w wysokości zł (słownie złotych:)
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].^{1,2,3}
Zaliczkę wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.^{1,3}
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, wypłaciła pierwotnemu Beneficjentowi środki finansowe tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 15 ust. 1 pkt 1, [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu....., jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].^{1,2,3}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1,3}
5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 11 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,3}
6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy nr.....
....., w^{1,3}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:

⁵ Należy wskazać właściwy poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji, tj. nie więcej jednak niż 45% lub 65% kosztów kwalifikowalnych operacji, na podstawie informacji we wniosku o przyznanie pomocy

- niezaprzymanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 13,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr nabytych, w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywanie w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zapieczętowania kredytów pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 13,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
- b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
 - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
 - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, w tym:
 - udziału w określonej formie współpracy, w przypadku otrzymania punktów za kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - uczestnictwa w określonym systemie jakości, w przypadku otrzymania punktów za kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - h) niepodejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - i) prowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów;
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
 - a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
 - 5) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 6 ust. 1, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3;
 - 6) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;

- 7) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 8) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu;
 - 9) przedłużenia czasu trwania umowy grupy rolników, do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, w przypadku gdy termin obowiązywania tej umowy upłyne przed dniem, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 10) wykorzystywania przez Beneficjenta przedmiotu operacji z uwzględnieniem wykonywanego zakresu prac, w zakresie wskazanym na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, tj. określonym w umowie grupy rolników, która stanowi załącznik nr 2 do umowy, do dnia w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 11) ewidencjonowania przez Beneficjenta wykorzystania przedmiotu operacji od momentu objęcia w posiadanie do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
2. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do złożenia ww. informacji na każde wezwanie Agencji.
 3. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g, i oraz pkt 8 wraz z wymaganymi przez Agencję dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.
 4. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
 - 1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 2 i 3;
 - 2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.
 5. Odpowiedzialność za prawidłową realizację operacji i podjęte zobowiązania jest solidarna. W przypadku niespełnienia zobowiązań określonych w umowie przez jednego z Beneficjentów będącego członkiem grupy rolników odpowiedzialność za skutki jego niespełnienia ponoszą wszyscy członkowie grupy rolników, za wyjątkiem zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. i oraz pkt 8, których prawidłowość wypełniania oraz skutki niewykonania będą oceniane i sankcjonowane w odniesieniu do tego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników, który nieprawidłowo realizuje dane zobowiązanie, o ile zobowiązania te nie mają wpływu na prawidłową realizację zobowiązań przez pozostałych Beneficjentów.

§ 6

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r. z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 8 i 9 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył. Postanowienia § 7 ust. 12-13 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.

4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1.
5. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 3 może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tego terminu i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 12 ust. 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji na którymkolwiek jej etapie, czas wydłużenia realizacji operacji nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

§ 7

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność. Jednocześnie zmiany we wniosku o płatność, z inicjatywy Beneficjenta, mogą zostać wprowadzone w zakresie danych objętych tym wnioskiem do dnia otrzymania informacji o jego rozpatrzeniu.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.

11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia zostaną złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 12 pkt 1.
14. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
15. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
16. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 15, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
17. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
18. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.
19. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 8

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent lub pierwotny Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 6 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 15 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi lub pierwotnemu Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.^{1,3}
3. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem zasad określonych w umowie grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty

kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
 - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia przez pierwotnego Beneficjenta wniosku o przyznanie pomocy kwotą kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotą kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
 - 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji, albo niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g umowy:
 - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy,
 - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
 - 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
 - 5) nieuwzględnienia zdarzenia powodującego poniesienie kosztów zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
 - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
 - 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotą kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie z zastrzeżeniem § 6 ust. 3 oraz § 7 ust. 11;
 - 8) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
 - 9) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie

- odpowiednich przepisów – kwotę pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem §5 ust. 5, pomniejsza się o 3% tej kwoty za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym;
- 10) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy - następuje odmowa wypłaty pomocy.
 - 11) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 5% tej kwoty.

§ 9

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 10

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:

- 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
- 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
- 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3-5;
- 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy - z zastrzeżeniem § 11 ust. 1-3;
- 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 8 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6, 8 i pkt 10;
- 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 8 ust. 1;
- 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;

- 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 13 ust. 8 lub w § 15 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 11

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 10;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
 - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
 - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
 - h) niekontynuowania operacji albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium,

- i) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - j) nieosiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy przez Agencję, zgodnie z §8 regulaminu – zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy, z uwzględnieniem §5 ust. 5, za niespełnienie tego warunku. Pomoc nie będzie podlegała zwrotowi, jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, a warunek wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na ten wzrost Beneficjent nie miał możliwości złagodzić, co znajdzie uzasadnienie w złożonych wyjaśnieniach i/lub dowodach potwierdzających powyższe okoliczności,
 - k) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym,
 - l) niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań, o której mowa w § 5 ust. 2 –zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy,
 - m) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - n) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok nieprowadzenia tej ewidencji;
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta lub dotychczasowego Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 8 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 14 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,3}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,3}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 12

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
 - 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
 - 4) zmiany zobowiązań, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 3 lit. g mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy;
Jednocześnie, nie jest możliwe zmniejszenie powierzchni UR gospodarstwa objętej systemem rolnictwa ekologicznego w przypadku, gdy przyznano punkty dotyczące objęcia tym systemem co najmniej 50% UR gospodarstwa, z uwzględnieniem założeń przyjętych na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy przez pierwotnego Beneficjenta, a zmiana w tym zakresie spowodowałaby, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy¹;
 - 5) zmiany obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w §2;
 - 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli pierwotny Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy.
2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
 - 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 8 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1;
 - 2) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 6 ust. 1.
3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
 - 1) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - 2) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.
4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 13

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjentowi albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jednego z członków grupy rolników, jeżeli zgodę na to wyrażą pozostali członkowie. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjentowi albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 ust. 2-15 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania pierwotnego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
 - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji);
 - 2) dokumenty potwierdzające przejście przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejścia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
 - 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
 - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejścia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą, z następującym zastrzeżeniem:
 - w przypadku nabywcy całości lub części gospodarstwa nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 20 i 22 regulaminu, a w przypadku następcy prawnego nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ust. 20 i 22 regulaminu;
 - w przypadku gdy pierwotny Beneficjent uzyskał punkty za:
 - kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące udziału w określonych formach współpracy, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, przystąpi do określonej formy współpracy,

- kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące uczestnictwa w danym systemie jakości, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, będzie uczestniczył w określonym systemie jakości.
- b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
- 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
- a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;
 - b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
 - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,
- 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
- a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków pierwotnego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu, z zastrzeżeniem wskazanym w pkt 1 lit. a,
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.
7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
8. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażaniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.
9. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 8, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
10. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 15 ust. 2 - 4.
11. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 14

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
- 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub

- 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarza żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 15

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezapłacony (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
 - 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub ^{1,3}
 - 2) do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 7 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy zaliczkę wypłacono pierwotnemu Beneficjentowi albo Beneficjentowi nie przyznano zaliczki. ¹Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie ustanawiane jest w odniesieniu do każdego z członków grupy rolników.
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;

- 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 11.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregokolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisyjnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 16

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 17

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej korekcie kwoty pomocy do wypłaty.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 18

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);

- 11) rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
- 15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131 z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23 z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8 z późn. zm.);
- 19) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115);
- 20) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia ~~9 maja 2026 r.~~ ~~3 listopada 2025 r.~~ ~~o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 1199);~~
- 21) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);

- 22) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 31 lipca 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 737);
- 23) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia ~~917 marca~~~~grudnia~~ 202~~65~~ r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ~~1222 marca~~~~grudnia~~ 202~~65~~ r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M.P. poz. ~~12942~~).

§ 19

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2– Umowa grupy rolników;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ ~~201~~

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)
			Jednostka miary	Ilość (liczba)	
1	2	3	4	5	6
I. Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)					
A Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]					
1.	<i>Koszt</i>				
...	<i>Dodaj koszt</i>				
...					
B Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]					
1.	<i>Koszt</i>				
..	<i>Dodaj koszt</i>				
...					
Suma I:					

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363, [z późn. zm.](#)), tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje), tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje). Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje).